

Aan de voorzitters veiligheidsregio

Doorkiesnummer
026-3552937
Inlichtingen bij
Astrid Steverink
Ons kenmerk
V018
Bijlage(n)
4

Datum 25 mei 2016
Onderwerp OMS

Geachte voorzitter veiligheidsregio,

Zoals aangekondigd in mijn brief van 15 april 2016 stuur ik u hierbij de juridische onderzoeksrapporten inzake het Openbaar meldsysteem (OMS). Het betreft het onafhankelijke juridisch advies dat door het DB Veiligheidsberaad is ingewonnen bij Nysingh Advocaten en de second opinion die de Raad van Brandweercommandanten (RBC) en de Raad van Directeuren Veiligheidsregio (RDVR) hebben ingewonnen bij Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn advocaten, inclusief het onderzoek naar mogelijke alternatieven voor het inrichten van het OMS, die juridisch en bestuurlijk toekomstbestendig zijn. Het onderzoek naar mogelijke alternatieven biedt veiligheidsregio's een handvat om te kunnen voldoen aan de wettelijke taak van het ontvangen, registeren en beoordelen van acute hulpvragen (Wet Veiligheidsregio's artikel 35, lid 2). Deze juridische adviezen zijn ingewonnen in het kader van het transitieproces naar de Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO).

De conclusie van de onderzoeken luidt dat er op langere termijn nauwelijks tot geen rechtvaardiging te vinden is voor de instandhouding van het huidige OMS-stelsel, waarbij het aantal OMS-aanbieders is of wordt beperkt. Daarnaast is de conclusie getrokken dat voor de huidige praktijk van inning van abonnementsgelden in de toekomst nauwelijks ruimte blijft. Bovendien is er geen wettelijke basis voor de wijze waarop veiligheidsregio's nu de regie voeren op het tot stand komen van OMS.

Het huidige OMS-stelsel is gegroeid vanuit de zorgvuldige wijze waarop eerst gemeenten en vervolgens de veiligheidsregio's met de brandweertaak zijn omgegaan in een tijd waarin technologie nog niet zo ver was ontwikkeld. Zo werd de alarmtransmissie, de ontvangst van de melding en het beheer van het technische systeem op de meldkamer doorgaans als één geheel beschouwd. Daarnaast was de capaciteit van het meldkamersysteem beperkt. Aanbestedingen met uiteindelijk een gunning aan één OMS-leverancier die aan alle relevante normen voldeed, of het in eigen beheer organiseren lag daardoor voor de hand om zo ook te voorkomen dat binnen één meldkamer met meerdere OMS-systemen moest worden gewerkt.

Recente technologische ontwikkelingen maken echter een andere inrichting van het OMS-stelsel mogelijk. Dit is ook wenselijk gezien de samenvoegingen van regionale meldkamers naar tien meldkamergebieden.

Pels Rijcken heeft mogelijke alternatieven voor inrichting van het OMS onderzocht en stelt, dat het scenario waarbij de markt wordt vrijgegeven, juridisch het meest zuiver en het best te verdedigen is. Het is bij een dergelijke transitie van het OMS-stelsel van belang dat deze zorgvuldig verloopt, zodat gebruikers te allen tijde gegarandeerd zijn van goede brandweezorg. De huidige OMS-gebruikers zijn immers afhankelijk van OMS voor het naleven van de verplichtingen op grond van de bouwregelgeving. Tegelijkertijd mag het nieuwe OMS-stelsel voor veiligheidsregio's niet leiden tot nodeloze alarmeringen.

In het kader van een dergelijke zorgvuldige transitie van het OMS-stelsel, volgen uit het onderzoek van Pels Rijcken twaalf aanbevelingen. Een deel van deze aanbevelingen pakt Brandweer Nederland op in het landelijke project "Passende brandweezorg bij automatische meldingen" dat reeds in januari 2015 is gestart. Het betreft de volgende punten:

- Formuleren van landelijke aansluitingsvoorwaarden, waarbij het voor OMS-aanbieders vooraf helder is aan welke voorwaarden een aansluiting op de meldkamer dient te voldoen (Aanbeveling III en VIII).
- Onderzoeken of de huidige set van NEN en NEN-EN-normen waaraan OMS-leveranciers moeten voldoen, vanuit technologisch perspectief en vanuit het perspectief van ICT-veiligheid aanpassing behoeven (Aanbeveling II, VI, VII).
- Onderzoeken welke (inhoudelijke) meerwaarde de introductie van een nieuw vergunningstelsel mogelijk heeft ten opzichte van het hanteren van een landelijk uniform stelsel van aansluitvoorwaarden (Aanbeveling I).

Omdat de overeenkomsten met OMS-leveranciers en/of OMS-abonnees regionaal verschillen, zal een aantal aanbevelingen regionaal opgepakt moeten worden. Het betreft:

- De veiligheidsregio's houden de lopende overeenkomsten tegen het licht en stellen vast wat de resterende looptijden, respectievelijk tussentijdse opzegmogelijkheden zijn (Aanbeveling IX).
- Het is van belang dat wordt nagedacht over een zorgvuldige communicatiestrategie vanwege een meervoudig risico van claims. Dit is mede afhankelijk van de voortvarendheid waarmee een regio de transitie vorm geeft (Aanbeveling XI).
- Besteed bijzondere aandacht aan de praktijk van vrijwillige doormeldingen en de voorwaarden waaronder deze praktijk kan worden gecontinueerd (Aanbeveling V).

Daarnaast volgt uit het juridisch advies van bureau Nysingh dat de gebruiker verantwoordelijk is voor het doormelden, het Wabo bevoegd gezag pleegt hierop toezicht. Tot nu toe heeft de veiligheidsregio deze rol vervuld. Deze toezichthoudende rol dient zorgvuldig te worden overgedragen aan het Wabo bevoegd gezag. Het is aan het Wabo bevoegd gezag om te bepalen met welke prioriteit en diepgang zij toezicht wil plegen.

Zoals eerder vermeld, is het voor veiligheidsregio's van belang dat het vrijgeven van de markt voor het OMS niet leidt tot nodeloze alarmeringen en daarmee tot onnodige uitrukken van de brandweer. Het is daarom noodzakelijk om in de toekomstige hervorming van OMS uitgebreid aandacht te besteden aan hetgeen de veiligheidsregio's mogen verwachten van de gebruiker ten aanzien van het ontdekken en melden van de brand. En om aandacht te besteden aan hetgeen de gebruiker mag verwachten van de veiligheidsregio's ten aanzien van het ontvangen en beoordelen van de melding en het bieden van een passend hulpaanbod. Op deze manier wordt voorkomen, dat het aantal nodeloze alarmeringen onbeheersbaar wordt.

Tenslotte zal voor iedere veiligheidsregio aan de hand van de eerder genoemde regionale inventarisaties van de resterende looptijden van de OMS-contracten moeten bepalen wat het meest voor de hand liggende moment is voor de transitie naar een vrijgave van het OMS-stelsel aan de markt (Aanbeveling X). De wijze waarop de transitie naar gebruikers wordt gecommuniceerd is hierbij een belangrijk aandachtspunt (Aanbeveling XII).

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Mr. G.H. (Geke) Faber
Voorzitter Veiligheidsberaad